

Department of School Education (Be-University)

Bengaluru. North District

MID-TERM EXAMINATION - 2025

①

Scheme of evaluation.

Sub: Samskritam.

Max. Marks: 80.

Class: II PUC

Duration: 3Hrs.

PART - A

I अद्यो निर्दिष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि कोष्ठकात् उद्धृत्य
लिखत । 10x1=10

- 1) आ) सप्त 2) ई) नद्यः 3) इ) भरतः
4) अ) योगिनेष्वेण 5) ई) उपरितनं सर्वमपि सत्यं वर्तते।
6) अ) प्रहसितवदनम् 7) आ) जाह्नवीनदी
8) आ) वृद्धा तपसी 9) ई) द्वितीय उदयसिंहः
10) अ) चेतकः

II मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तं स्थानं पूरयत । 5x1=5

11. i) हिमवत् ii) नराः iii) पुत्रं iv) अङ्गुलिः v) गण्यमानं

III संयोजयत 5x1=5

12. क स

अ. राक्षसः → वकासुरः

आ. जाह्नवी → गङ्गा

इ. अर्धस्थदीपिका → मञ्जूषा

ई. पौखः → दुष्यन्तः

उ. जावन्तावाई → प्रतापस्य माता

IV. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನ್ ವಾಕ್ಯ: ಅನುಸರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಬಿಂಬ)

4 x 2 = 8

13. ಮನುಷ್ಯ 'ಭರಣ'. ಅಂದರೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ಈ ದೇವನು
ಭಾರತ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಿರಂತರ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲಕ
ಎವರಿಗಿಗತನವಾಗಿ ಭಾರತವೆಂಬ ಹೆಸರು ತ್ವರಿತವಾಗಿದೆ.
14. ನದಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ತಾಯಂದಿರು ಎತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ನದಿಗಳು
ನದಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ
ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಎತ್ತಿರುವುದು ನದಿಗಳು ಗಂಗಾ, ಪರಾವತಿ, ಸಿಂಧು,
ಯಮುನಾ, ಚಂದ್ರಭಾಗಾ, ತತದ್ರಾ.
15. ಸತ್ಯವಾದ ನಗರವನ್ನು ವಾಸಿಸುವ ಜನರೆಲ್ಲರು ಸೇರಿ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ
ಭಾವಿಸುವ ಸಮಾಜ ಎಂದು ~~ಹೇಳಿ~~ "ನೀನು ಯಥೇಚ್ಛ ಸಮಾಜ
ಬಂದವರನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ನಾವೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ನನಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ
ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ" ಎಂದರು.
16. ಎತ್ತರವಾದವನು ರಾಷ್ಟ್ರವಾದಿ' ಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದಿ! ನೀನು ನನ್ನನ್ನು
ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು. ಇವತ್ತಿನ ನೀನು
ಮನುಷ್ಯ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತುವ. ನಿನ್ನ ಜೀವನವು ನನಗೆ ಹೇಗೆ
ಪ್ರಿಯವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇತರರಿಗೂ ಬದುಕಲು ಇಡು. ಇತರರ
ಜೀವನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು" ಎಂದು ಎತ್ತರವಾದವನು.
17. ರಾಜಕುಮಾರನು ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂ ತೆಲಬುತ್ತಿರುವ
ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸೇವಕರಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಪುನಃ ಹೂವಿಂದ ತೆಲಿಸಿ
ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಹೂವಿನಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು
ಗಾಂಧಿವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ನಂತರ 5 ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು
ಪುನಃ ಕವಿಯನ್ನು ಹಾರಿ ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೆಲಬುತ್ತನು.
18. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಾಗಿ
ಪಡೆಯುವ ಗೌರವವನ್ನು ಕರೆದು "ಎಲ್ಲವನ್ನೂ
ಪರವಶವಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯವು ಸ್ವತಃ ವಾಸಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಅಲ್ಲದವರ
ಚಿತ್ತ, ಚಿತ್ತ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೃದುವಾದ
ಹೃದಯವನ್ನು ತುಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜನ ಬಿರಮನೆಯನ್ನು ವಾಸಿಸಲು
ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

19. ಈಕೆ ಸರಣರವು ~~ಸಗಾತ್ರಗತನ~~ ತ್ವಾತಂತ್ರ ಸಮಂದಳ (3)
 ರಾಗತ್ರಗತನ
 ಯೋಗವನ್ನು ಕಂಡು, ಅವನ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಅಂಚೆಚೀಟಿ, ನಾಗ್ರ
 -ವನ್ನು ಇಡುತಡೆ ಮಾಡಿತು. ಅಂತಃಕರಣದ ರಾಗಾತ್ರಗತನ
 ಛತ್ರ ಕುಡುಕಿ ತ್ವಾತಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತರುವ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು
 ಸಂಸಕ್ತ ಭವನದ ಎದುರುಗಡೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸೆರವ ತಳ್ಳಿಸಿದ.

II ಪಾಠನಾಮ ಅಲ್ಲಿರಯ ಕಃ ಕಃ ಪ್ರತಿ ಅವದನ್ ಇತಿ ಲಿಖನ್ |
 (ಚತುರ್ಮಿವ) 4x2=08

20. ಪರೇಷಾಮಪಿ ರಕ್ಷ ಜೀವಿತಮ್ ಇತಿ ಪಾಠಃ | ನಗಸಾಸಿಜನಾಃ
 ರಕ್ಷಸಂ ಪ್ರತಿ ಅವದನ್ |

21. ಪರೇಷಾಮಪಿ ರಕ್ಷ ಜೀವಿತಮ್ ಇತಿ ಪಾಠಃ | ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯಃ
 ರಕ್ಷಸಂ ಪ್ರತಿ ಅವದನ್ |

22. ಪೂನ್ಯಾ ಮೇ ಽಹುಲಿಃ ಇತಿ ಪಾಠಃ |
 ರಾಜಾ ದುಷ್ಯಂತಃ ಪ್ರತಿಹಾರಿಂ ಪ್ರತಿ ಅವದನ್ |

23. ಪೂನ್ಯಾ ಮೇ ಽಹುಲಿಃ ಇತಿ ಪಾಠಃ |
 ಶಾಕದ್ವಾತಃ ರಾಜಸಂ ಪ್ರತಿ ಅವದನ್ |

24. ಮಹಾರಾಣಾಪ್ರತಾಪಃ ಇತಿ ಪಾಠಃ |
 ಬ್ರಾಮಾಶಾಹಃ ರಾಣಾಪ್ರತಾಪಂ ಪ್ರತಿ ಅವದನ್ |

25. Same as above (Q. 24)

26. ಮಹಾರಾಣಾಪ್ರತಾಪಃ ಇತಿ ಪಾಠಃ |
 ರಾಣಾಪ್ರತಾಪಃ ಬ್ರಾಮಾಶಾಹಂ ಪ್ರತಿ ಅವದನ್ |

PART - C.

III. ಪಾಠನಾಮ ಅಲ್ಲಿರಯ ಛಲೋಕಾನಾಮ ಅನುವಾದಂ ಲಿಖನ್ | (ದ್ವಿತ್ಯೇಕ)
2x3=6

27. ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು "ಪುರಾಣವಾರತಮ್" ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣದ
 ಪ್ರಕರಣದ.

ಹೇ ನರಕ! ಈ ಕಾರಂತವೇನು, ತವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿ
 ಸುಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿನಯ ಮೂರು ವಿಧದ
 ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

28. ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು "ನಿರಿಸಿವಾ ಇತಿ ವೀಖಃ" ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗವು
ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವ್ರಾತಾಯ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಹೇಳಿದ ಮತದಿಂದ ಭಯಗೊಂಡ,
ಹಾಗೆಯೇ ಬಗಲ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. ರಾತ್ರಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ
ಮಾಡಿದನು. ಭೀತನುಂಡವರು ಎದುರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

29. ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು "ವ್ಯುನ್ಯಾ ಮೇ ತ್ಯುಗ್ಲಿಃ" ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ
ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಾಂಶು ಪತ್ರಗಳ ಚಿಗುರುಗಳಂತೆ, ತತಸ್ವಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
ಮುಖ ಪಾಪಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ, ಕಠಿಣ ಬದ್ಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರು
ದವಳು ಯಾರು?

30. ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು "ವ್ಯುನ್ಯಾ ಮೇ ತ್ಯುಗ್ಲಿಃ" ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬದುಕಿರುವ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ
ತಾತ್ಪರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೃದಯವು ತಿಳಿಯದವರಲ್ಲಿ ನೆರೆಯರನ್ನು
ಮೈಲಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

VII ದಶಾವಾಖ್ಯೆ: ಅನಂತ. (ಚನ್ನೂರಮಿವ) 4x5=20

31. ಪುಣ್ಯ ಭಾರತವೆಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲವರಾದ, ಭಾರತವೆಂಬ
ಹೆಸರಿನ ಬಳಿ, ಕರ್ಮಾಕ್ಷೇಪಗಳ ಪ್ರತಿ, ಸವಜ್ಞಾಪಗಳ, ನರಿಗಳ,
ಪದಾತಗಳ, ತಿಳಿಗೋಪಗಳ, ಜನಾಂಗ ಎಣಿಕೆಗಳು. ಎವರಗಳನ್ನು
ನಿರೂಪಿಸಿ.

32. ಕಥಾರಂಭದಿಂದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮಾತು ಹೇಳಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ
ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸ್ವತಃ ದೇಹತ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದ ಅಶ್ವಮಾರ್ಗವನ್ನು
ಶಾಸ್ತ್ರಸನ ಪರಿವರತಾನಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಥೆಯನ್ನು
ಬರೆಯಬೇಕು.

33. ಮನೋವ್ರತನಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ವ್ರಾತಾ ಮಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು
ಮಾಡಿದ ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಬದರ ವಿಧಲತೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಿವರವನ್ನು
ಬರೆದು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ.

34. ತ್ರಿವ್ರಾತನು ವ್ರಾತಾ ಪ್ರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೇಗೆಯೇನಿಸಿ
ಹಾಕುವನು ಮತ್ತು ಬದು ಹೇಗೆ ವಿಧಲತೆಯಲ್ಲಿ ಪಯಾವನನ
ಗುಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿವರ ನೀಡಬೇಕು.

35. 'ಕುನ್ಯ ಮೇ ಉಂಟು' ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಶಾಂಭಳದ ಮಕ್ಕಳು (5)
 ಮಕ್ಕಳಂತರ ನಡುವೆ ಹೇಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ವಿವರಿಸಿ.
 36. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೃತಕರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದ ಗೌರವ, ಸಂತರ ಗೌರವ
 -ಯದ ಕುಂತತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ
 ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ದರ್ಶ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಯೋಚನೆ. ಮುಂತಾದ
 ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮಕ್ಕಳಂತನ ಪ್ರತಿಚಿತ್ರಣ ನೀಡಿ.
 37. ರಾಗಾತ್ಮಕತನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಒಸುಭವಿಸಿದನು.
 ಕುಂತರಾತ್ರ ಸಂಗದ ಎವರಗೆ ಬಿಡು.

PART - D

III. ಯಥಾನಿರ್ದೇಶಂ ಲಿಖತು । (ತ್ರಯಾಣಾಮೇವ) 3X3=9

38. ಅರಣಾತ್ + ಚ , ಪದಾಪೋಷಣಿ , ನಯಾ + ಇತಿ ,
 ಕ್ಷಿತಿಪಸ್ತಯಾ , ನ + ಉತ್ತ
 39. ಅರಣ್ಯಮಾಜಾಲಿಃ , ನಯಃ ಉವ ಧನಂ ಯಸ್ಯ ಸಃ ,
 ಗಾಂಧರ್ವವಿಧಿನಾ , ವಹಯಾಶಿಲಾ , ಅನುಕ್ರಮೇ
 40. ಕೃತ್ವಾ - ಸತ್ವಾನ್ತಾವ್ಯಯಮ್ , ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ → ಲ್ಯಬಂತಃ ,
 ಪ್ರವಿಷ್ಟಃ → ಕ್ತ ಪ್ರತ್ಯಯಾಂತಃ ಶ್ರುತ ಕೃದಂತಃ
 ಪ್ರವೇಶಯಿತುಮ್ → ತುಮುಜ್ಞಾನ್ತಾವ್ಯಯಮ್
 ಸ್ಮರನ್ → ಶ್ವಾನ್ ಪ್ರತ್ಯಯಾಂತಃ ವರ್ತಮಾನ ಕೃದಂತಃ
 41. ಅ. ವಿಕರ್ಮಾದಿತ್ಯೇನ ಕಾಲಃ ನಿಯತಃ ।
 ಆ. ರಾಜಾಪ್ರತಾಪೇನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಸ್ವೀಕೃತಾ ।
 42. ಅ & ಆ → ಉಪಮಾಲಕ್ಷ್ಯಾಃ
 ಲಕ್ಷಣಮ್ → ಯತ್ರ ಸಾಧ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಸುಖಸತಿ ದ್ವಯಃ ।

IX. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಯಾ ಅನುವದಂತು । 5

43. ನಾರಕಾಸುರಸ್ಯ ದಂತಾರಃ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಃ ಶಿವಸ್ಯ ಕನಿಷ್ಠಪುತ್ರಃ
 ವಿಧನನಿವಾರಕಃ ಗಣೇಶಃ ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ ಪುತ್ರಃ । ಸಂಪದ್ ಸಂಪದಾಧಿಪತಿಃ
 ಕುಬೇರಃ ಪರಮಮಿತ್ರಮ್ । ಜಗನ್ಮಾತಾ ಪಾರ್ವತೀ ಪತ್ನೀ ।
 ಪರ್ವತರಾಜಃ ಮಾತುಲಃ । ತಸ್ಯ ವಾಹನಂ ನಂದಿ । ತಸ್ಯ ಸೇನಾಪ್ರಮುಖಃ
 ವೀರಬಹುಃ । ಉತ್ತರಾಶ್ವಃ ಕುತುಂಬಿ ಅಪಿ ಪದಾಧಿವಃ ವಿಜ್ಞಾತಮಂ ಕರೋತಿ ।
 ಕಥಮೇತತ್ ವಿಧಿವಿವರಿಸಃ ।

X) इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत । ⑥
मख 24

44. i) बालकः आरामं गत्वा तत्र प्राकस्मिकं
आम्रवृक्षे मनोहरं फलं दृष्ट्वा तत् अपचरेत् ।
ii) वृक्षं परितः वटवः कष्टाकिनः गुल्माः आसन् ।
iii) अन्यः बालकः वृक्षमारुह्य फलमपचित्य
अक्षयामास ।
iv) अस्याः कथायाः नीतिः "दौर्ध्वती आगम उपैति" इति ।

जयतु संस्कृतम्

जयतु भारतम्